

SANET OÜ „Sõidukool“ A-kategooria mootorsõiduki juhi ettevalmistamise täiendusõppe õppekava.

Koolitaja	SANET OÜ
Õppekava nimetus	A-kategooria mootorsõidukijuhi ettevalmistamise õppekava
Õppeviis	Kontaktõpe, e-õpe, iseseisevõpe
Koolituse liik	Kursus
Liiklusteooria õppemaht	Teooriaõppe e-õppe läbimisel on õppetunde vähemalt 10 akadeemilist tundi. Koostöös koolitatavaga võib õppemahte suurendada. Õppemahtude suurendamise vajadus selgitatakse välja arenguveestluse käigus.
Sõiduõppe maht	Sõiduõppe õppetunde on vähemalt 10 sõidutundi. Koostöös koolitatavaga võib õppemahte suurendada. Õppemahtude suurendamise vajadus selgitatakse välja arenguveestluse käigus.
Õppetöö keeled	Eesti, vene, inglise
Kontrollivorm	Koolitus lõpeb teooria- ja sõidueksamiga tulenevalt MKM määrus 50 temaatikast.
Hindamiskriteeriumid	<p>Läbitud on kogu õppeprogramm ning sooritatud testid (suulised, kirjalikud ja praktilised) ning koolitaja koostatud teooria- ja sõidueksam. Testides ja eksamil peab olema vastatud õigesti vähemalt 90% ulatuses.</p> <p>Vaheteste koostatakse vastavalt vajadusele, õpilase liiklusalasest arengust olenevalt.</p> <p>Hindamissüsteem: arvestatud/mittearvestatud</p> <p>Koolitaja koostatud teooria- ja sõidueksam kestavad kuni 90 minutit.</p>
Eesmärgid	<p>Koolituse eesmärk on anda tulevasele mootorratta juhile teadmised, oskused ja hoiakud liikluses käitumiseks kooskõlas A-kategooria mootorsõiduki juhile kehtestatud kvalifikatsiooninõuetega.</p> <p>Koolituse eesmärk on samuti luua eeldused juhi vastutustundliku liikluskäitumise ning ohutu, iseseisva, teisi liiklejaid arvestava ja keskkonda säästva käitumise kujunemisele.</p>
Sisu	Iga õpilane on indiviid ning saab endale vajamineva koolituse. Täpsemalt on alltoodud õppekava, õpiväljundid ja selle sisu. Seos MKMi määrusega nr 60 on näidatud lisa 1.
Õpiväljundid	<p>Õppekava läbinud isik vastab määruses Mootorsõidukijuhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded–Riigi Teataja toodud A-kategooria juhile kehtestatud nõuetele.</p> <p>Kvalifikatsiooninõuete saavutamiseks vajalikud õpiväljundid on toodud mootorsõidukijuhi ettevalmistamise riiklikus õppekavas Mootorsõidukijuhi ettevalmistamise tingimused ja kord ning mootorsõidukijuhi ettevalmistamise õppekavad–Riigi Teataja Lisa 12</p>

	<p>Õppe sisu ja teemad on kirjeldatud kvalifikatsiooninõuetes ning riiklikus õppekavas.</p> <p>Õpiväljundite saavutamise kontrollimisel tuginetakse Mootorsõidukijuhimise, talle juhtimisõiguse andmise kord ja juhiloa vormid ning nõuded eksamisõidukitele–Riigi Teataja ministri määrusele.</p>
<p>Õppetöö korralduslikud alused</p>	<p>Juhi ettevalmistamine toimub esma- ja jätkuõppe korras liiklusteooria õppe ja õppesõitude vormis.</p> <p>Liiklusteooria õppe ja õppesõidu tundide ülesehitus ning vahelduvus peavad tagama õppekavas ettenähtud teadmiste ja oskuste omandamise ning õpilase ettevalmistamise vastavalt juhi liiklusalastele kvalifikatsiooninõuetele.</p> <p>Algastmeõppes, jätkuõppes ning keskkonda säästva, riske vältiva ja teisi liiklejaid arvestava sõiduviisi õppes võib õppesõidul õpetaja õpetada korraga ainult ühte õpilast.</p> <p>Õppesõidul peab õpilasel olema kaasas õpilase koolituskursuse õpingukaart (edaspidi ka õpingukaart) ja mootorratta kiiver.</p> <p>Iga õppesõidu alustamisel märgib õpetaja õpingukaardile õppesõidu läbiviimise kuupäeva, kellaaja ja õppekava kohase teema.</p> <p>Iga õppesõidu lõpus märgib õpetaja õpingukaardile õppesõidu tundide arvu ja hinnangu õpilase oskuste kohta.</p> <p>Paber kandjal oleva õpingukaardi sissekannete õigsust kinnitavad õppesõidu lõpus õpilane ja õpetaja oma allkirjaga, elektroonilise õpingukaardi puhul toimub sõiduõppe sissekannete õigsuse kinnitamine elektroonilise õpingukaardi keskkonnas, millesse sisenemine nõuab õpetaja ja õpilase autentimist.</p> <p>Liiklusteooriaõppe ja õppesõidu ühe õppetunni arvestuslik kestus on 45 minutit.</p> <p>Korraga on teooria- ja sõiduõpet lubatud läbi viia kestusega kuni 90 minutit.</p> <p>Iga 90-minutilise ajavahemiku kohta peab õpetaja ja õpilase jaoks olema katkematu puhkepaus vähemalt 15 minutit, mille jooksul õppetegevust ei toimu.</p> <p>Õpilase ettevalmistuse taseme kohta annab koolitaja õpilasele õppeprotsessi käigus tagasisidet ning mitterahuldava tulemuse korral vajadusel ka konsultatsioone, tagamaks juhile vajalike teadmiste ja oskuste omandamise.</p> <p>Juhi ettevalmistamise koolituskursuse lõpetamise eelduseks on</p>

	<p>õppekavas sätestatud õpiväljundite saavutamine.</p> <p>Jätkuõppe korras valmistatakse ette sõidueksamit korduvalt mittesooritanud juhtimisõiguse taotlejaid.</p>
Õppekeskkonna kirjeldus	<p>Igas etapis jälgitakse, et kogu teoreetiline õpe korreleeruks praktikaga ning iga teooriaõppetund võetakse vaatluse alla ka sõiduõppes. Eriline rõhk on nende vahetule sidumisele ning individuaalsel lähenemisel.</p> <p>Teooria õppes kasutatakse Harjumaa, Tallinn, J.Vilmsi 55, 2 korrusel asuv klass NR.69, ning vajadusel, kui ka koolitustellimusel, õppeklasse, mida saab eelnevalt broneerida mõne teenuseosutaja juures või tellija õpperuume. E-õpe viiakse läbi Liiklustestid, e-autokool, teooria e-õpe - Liikluslab</p> <p>Õppesõiduk on vahend praktiliste oskuste omandamiseks ning õppejooksul tagatakse väga mitmekülgsed ja tegelikkuses rakentatavad oskused.</p>
Õppematerjalide loend	<p>Ennekõike tugineb teooriaõpe kehtivale liiklusseadusele, liiklusmärkide ja teemärgiste tähendused ning nõuded fooridele määrusele, mootorsõiduki varustusele määrusele ja muudele asjakohastele mootorsõidukijuhile vajaminevatele õigusaktidele ja allikatele. Täiendavalt kasutatakse Liikluslab Baltic OÜ Liikluslabi e-autokooli ning e-õpikut „Liiklusreeglid lihtsas keeles“. Õppesõidukid vastavad „Liiklusseaduse“ § 100 lõike 7 määruuses kehtestatud sõidukit nõuetele. Õppesõidukite valiku puhul arvestatakse selle mõju õpilase arengule.</p>
Koolituse läbiviimiseks vajaliku kvalifikatsiooni, õpi- ja töökogemusega kirjeldus koolitajal	<p>Koolitajal peab olema mootorsõidukijuhi vastava kategooria õpetamise õigus, kõrgharidus ja/või õpetaja kutse ning valdkondlik töökogemus.</p>
Õppekavarühm	<p>Transporditeenused</p>
Õpingute alustamise tingimused	<p>Koolituskursusele võetakse õppima kes on: A-kategooria mootorsõiduki juhtimisõigust taotlev isik, kes on õppetöö alustamise ajaks vähemalt 23,5-aastane. Koolituskursusele vastuvõtmiseks peab isik omama taotletava kategooria mootorsõiduki juhtimist lubava märkega kehtivat tervisetõendit.</p>
Õpingute lõpetamine	<p>Õpingute edukal lõpetamisel väljastatakse mootorsõidukijuhi koolituskursuse tunnistus. https://www.riigiteataja.ee/akt/128072023006?leiaKehtiv Lisa 3.</p>
Kinnitatud	<p>Õppekava on kinnitatud 20.04.2024</p>

Teooria- ja sõiduõppe ained ning õppemahud

Teooriaõpe		Sõiduõpe	
Õppeaine	Õppetunde	Õppeaine	Sõidutunde

1.Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest		1.Juhi tööasend ja turvavarustus	
2.Iseseisvaks õppimiseks juhendamine		2.Mootorratta käsitlemine	
3.Mootorratta turvalisus		3.Mootorratta juhtimine vähese liiklusega teel	
4.Sõidu alustamine ja mootorratta asukoht sõites		4.Mootorratta juhtimine erinevates liiklussituatsioonides	
5.Sõidu eripära asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis		5.Möödasõit, möödumine ja ümberpõige	
6.Mootorratta peatumine ja sõidu lõpetamine		6.Mootorratta juhtimine planeeritud teekonnal	
7.Grupis sõit			
8.Möödasõit, möödumine ja ümberpõige			
9.Mootorratta juhtimine rasketes tee- ja ilmastikuoludes			
Minimaalne õppetundide arv	10		10
Teooria- ja sõidueksam Transpordiametis			
Juhiloa saamine			

1. TEOORIAÕPPE ÕPIVÄLJUNDID

1.1. Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest

Pärast koolitust õpilane:

- 1.1.1. teab juhiloa saamise tingimusi ja korda;
- 1.1.2. teab õppetöö korraldust;
- 1.1.3. teab õppetööd reguleerivaid õigusakte ja dokumente;
- 1.1.4. on omaks võtnud juhi ettevalmistamise määruses seatud juhi koolituse eesmärgid.

1.2. Iseseisvaks õppimiseks juhendamine

Pärast koolitust õpilane:

- 1.2.1. on valmis vastutama oma õppimise eest;
- 1.2.2. on koostanud individuaalse õppeplaani;
- 1.2.3. teab, kuidas autokool iseseisvat õppimist toetab ja kellelt vajadusel abi saab.

1.3. Mootorratta turvalisus

Pärast koolitust õpilane:

- 1.3.1. mõistab mootorratta kasutaja juhendiga tutvumise olulisust;
- 1.3.2. teab peamisi tänapäeva mootorrasatel kasutatavaid aktiivse ja passiivse turvalisuse elemente ja nende tööpõhimõtet (turvavöö kinnitamine ja istumisasendi reguleerimine, kaassõitja turvavarustuse kinnitamine, pagasi õige paigutus ja kinnitamine);
- 1.3.3. teab mootorratta tüüpe ja nendest tulenevaid erisusi ja riske suurendavaid tegureid;
- 1.3.4. teab sõitjate- ja veoseveo ning turvavarustuse kasutamise nõudeid;
- 1.3.5. teab turvavarustuse vale kasutamisega või mittekasutamisega seotud ohte ja on motiveeritud

turvavarustust kasutama;

1.3.6. teab mootorrattale istumise ja maha tulekuga seotud ettevaatusabinõusid;

1.3.7. teab mootorratta erinevate mehhanismide tööpõhimõtteid;

1.3.8. teab kasutatavale mootorrattale kehtivaid tehnoseisundi nõudeid;

1.3.9. teab keskkonnaga seonduvaid nõudeid mootorratta kasutamisel;

1.3.10. teab kasutatava lisa- ja mugavusseadmete mõju liiklusohutusele ja mootorratta juhitavusele.

1.4. Sõidu alustamine ja mootorratta asukoht sõites

Pärast koolitust õpilane:

1.4.1. teab, kuidas mootorrattaga ohutult sõitu alustada;

1.4.2. teab mootorratta asukoha valikuga seotud reegleid;

1.4.3. teab, kuidas valida asukohta teel riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil;

1.4.4. on motiveeritud oma sõitu riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil planeerima.

1.5. Sõidu eripära asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis

Pärast koolitust õpilane:

1.5.1. teab mootorratta juhtimise eripära asulavälisel teel ja kiirteel võrreldes mootorratta juhtimisega asulas;

1.5.2. omab ülevaadet asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis mootorratta juhtimisega seotud riskidest ja nende vältimise võimalustest;

1.5.3. on motiveeritud järgima asulavälisel teel ja kiirteel mootorrattast juhtides sõidukiirusele kehtestatud piiranguid ning hoidma ohutut piki- ja külgvahet.

1.6. Mootorratta peatamine ja sõidu lõpetamine

Pärast koolitust õpilane:

1.6.1. teab mootorratta peatamise ja sõidu lõpetamisega seotud erisusi;

1.6.2. oskab mootorratta peatamise ja sõidu lõpetamise reegleid probleemülesande lahendamisel rakendada;

1.6.3. teab mootorratta peatamise ja sõidu lõpetamisega seotud ohtu suurendavaid tegureid (pehme ja ebatasane pinnas, teekatte eripärast lähtuvad ohud, kallak ja tõus jms).

1.7. Grupis sõit

Pärast koolitust õpilane:

1.7.1. teab grupis sõitmisel erinevaid võimalusi grupi üles ehitamiseks (grupis olevate mootorrattaste asukoht teel) lähtuvalt grupi suurusest, tee iseärasustest, sõidu eesmärgist, mootorratta iseärasustest, juhi kogemusest jms;

1.7.2. mõistab, et grupi ülesehitusest sõltub sõidu ohutus;

1.7.3. teab grupis sõitmisel erinevaid võimalusi teabe vahetamiseks (käeviiped, raadiojaamade kasutamine, navigatsiooniseadmete kasutamine);

1.7.4. mõistab grupis sõitmisel ohutuse tagamiseks vajaliku teabe vahetamise viiside kokkuleppimise tähtsust.

1.8. Möödasõit, möödumine ja ümberpõige

Pärast koolitust õpilane:

1.8.1. teab mootorrattaga möödasõidu, möödumise ja ümberpõikega seotud erisusi (grupis sõites, mootorratta tüübist tulenev jms);

1.8.2. mõistab, et teel, kus pärisuunas on kaks või enam teekatemärgistega tähistatud sõidurada, on ohtlik tiheda liikluse korral, kui kõik rajad on ühtlaselt koormatud, ees sõitvatest sõidukitest mööda sõita.

1.9. Mootorratta juhtimine rasketes tee- ja ilmastikuoludes

Pärast koolitust õpilane:

- 1.9.1. teab mootorrattale mõjuvate jõudude olemust ja oskab neid oma sõidus arvestada;
- 1.9.2. teab rasketes tee- ja ilmastikuoludes mootorratta juhtimisega seotud ohte ja kuidas neid ohte on oma käitumisega võimalik vältida;
- 1.9.3. teab, kuidas tulesid nähtavuse parandamiseks õigesti kasutada vastutuleva sõidukiga kohtudes, eesolevale sõidukile järele jõudes ja/või mööda sõites, peatudes ja parkides ning hädapeatuse korral;
- 1.9.4. mõistab, et pimedal ajal on nähtavus palju halvem kui valgel ajal vaatamata tulede õigele kasutamisele, ning teab, et seda puudujääki saab kompenseerida sõidukiiruse vähendamisega;
- 1.9.5. omab motivatsiooni sõita oludele vastava sõidukiirusega ning õige piki- ja külgsõiduga;
- 1.9.6. saab aru pimedal ajal esinevatest, eriti kergliiklust puudutavatest ohtudest.

2. SÕIDUÕPPE ÕPIVÄLJUNDID

2.1. Juhi tööasend ja turvavarustus

Pärast koolitust õpilane:

- 2.1.1. oskab teostada mootorratta sõidueelset kontrolli, näiteks kasutades mootorratta käsiraamatut;
- 2.1.2. oskab reguleerida tööasendi ja tahavaatepeeglid juhile sobivaks;
- 2.1.3. oskab kasutada mootorratta turvavarustust ja aidata kaassõitjatel turvavarustust kinnitada, samuti selgitada turvavarustuse kasutamise vajalikkust;
- 2.1.4. oskab kasutada mootorrattale paigaldatud lisa- ja mugavusseadmeid;
- 2.1.5. teab juhi vales tööasendis ja turvavarustuse vales kasutamisest tulenevaid ohte;
- 2.1.6. on motiveeritud kasutama turvavarustust ja nõudma turvavarustuse kasutamist sõitjatel.

2.2. Mootorratta käsitsemine

Pärast koolitust õpilane:

- 2.2.1. oskab käsitseda mootorrattast ohutult ja keskkonda säästvalt tasemel, mis võimaldab jätkata sõidu õppimist vähese liiklusega teel;
- 2.2.2. teab mootorratta vale käsitlemisega seonduvaid ohte ja mõju keskkonnale ning oskab sooritada erimanöövreid;
- 2.2.3. omab realistlikku arusaama isiklikest, mootorratta käsitlemisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest;
- 2.2.4. tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud mootorratta käsitlemisega, ning oskab oma käitumises nendega arvestada;
- 2.2.5. on motiveeritud mootorrattast ohutult ja keskkonda säästvalt käsitsema.

2.3. Mootorratta juhtimine vähese liiklusega teel

Pärast koolitust õpilane:

- 2.3.1. oskab käsitseda mootorrattast ohutult ja keskkonda säästvalt viisil, mis on vajalik sõidu õppimise alustamiseks erinevates liiklussituatsioonides;
- 2.3.2. omab vajalikke oskusi liiklemiseks vähese liiklusega teel;
- 2.3.3. oskab peatuda ja parkida teel;
- 2.3.4. teab vähese liiklusega teel sõiduga seotud ohte ja oskab neid ohte oma käitumisega vältida;
- 2.3.5. mõistab, et juhil kui suurema ohuallika valdajal tuleb võtta vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest;
- 2.3.6. omab realistlikku arusaama isiklikest, vähese liiklusega teel sõitmisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest;
- 2.3.7. tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud mootorratta juhtimisega vähese liiklusega teel, ning oskab oma käitumises nendega arvestada.

2.4. Mootorratta juhtimine erinevates liiklussituatsioonides

Pärast koolitust õpilane:

- 2.4.1. oskab keerulisema ja tihedama liiklusega teel käsitseda mootorrattast ohutult ja keskkonda

säästvalt;

2.4.2. omab erinevates liiklussituatsioonides toimetulekuks vajalikke oskusi teel;

2.4.3. teab erineva liiklusega teedel sõiduga seotud ohte ja oskab neid ohte oma käitumisega vältida;

2.4.4. mõistab, et juhul kui suurema ohuallika valdajal tuleb võtta vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest;

2.4.5. omab realistlikku arusaama isiklikest, erineva liiklusega teedel sõitmisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest;

2.4.6. tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud mootorratta juhtimisega erineva liiklusega teedel, ning oskab oma käitumises nendega arvestada;

2.4.7. on võimeline kohanema liikluses toimuvate muutustega;

2.4.8. on võimeline hindama võimaliku liiklusohutliku olukorra tõsidust ja reageerima kohaselt;

2.4.9. on võimeline liiklusoludega arvestades mootorrattast juhtima antud teelõigul lubatud suurima sõidukiirusega.

2.5. Möödasõit, möödumine ja ümberpõige

Pärast koolitust õpilane:

2.5.1. oskab hinnata ohutuks möödasõiduks vajalike eelduste olemasolu;

2.5.2. mõistab, et möödasõit ei ole kohustuslik manööver;

2.5.3. oskab ohutult mööda sõita nii päri- kui ka vastassuunavööndi kaudu;

2.5.4. oskab käituda möödasõidetava rollis;

2.5.5. omab realistlikku arusaama isiklikest, möödasõidu, möödumise ning ümberpõikega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest.

2.6. Mootorratta juhtimine planeeritud teekonnal

Pärast koolitust õpilane:

2.6.1. oskab nii asulas kui ka väljaspool asulat sõitu planeerida ja koostatud plaani järgi sõita;

2.6.2. mõistab, et sõitu planeerides on võimalik mõjutada sõidu ohutust ja säästlikkust;

2.6.3. on motiveeritud sõitu riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil planeerima;

2.6.4. sõiduteekonda kavandades hindab ja võtab arvesse tegureid, mis võivad avaldada mõju tema käitumisele juhina, näiteks elustiil, sõidu motiivid, sotsiaalne pinge, joove, uimastid, väsimus ja halb nägemine.